

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษา เรื่อง การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบาง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบาง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่” เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย เชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรที่กำหนดไว้ และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลักในเขตพื้นที่ตำบลป่าบาง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่ และนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์เนื้อหาและอ้างอิงคำพูดบุคคล

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านในตำบลป่าบาง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการจัดเก็บข้อมูล ดังนี้

ก.เชิงปริมาณ

๑) ประชากร ได้แก่ สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบาง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๘๒๓ คน ดังนี้

๑. กองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ ๑ บ้านไชยสถาน ตำบลป่าบาง	จำนวน ๑๘๐ คน
๒. กองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ ๒ บ้านร้องดอนชัย ตำบลป่าบาง	จำนวน ๑๒๙ คน
๓. กองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ ๓ บ้านศรีคำชมภู ตำบลป่าบาง	จำนวน ๑๕๑ คน
๔. กองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ ๔ บ้านป่าบางหลวง ตำบลป่าบาง	จำนวน ๑๖๐ คน
๕. กองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ ๕ บ้านเทพาราม ตำบลป่าบาง	จำนวน ๙๖ คน
๖. กองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ ๖ บ้านสุพรรณ ตำบลป่าบาง	จำนวน ๑๐๗ คน
รวมทั้งหมด	จำนวน ๘๒๓ คน

๒) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบาง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จากจำนวน

ประชากร ๘๒๓ คน เป็นการประมาณค่าสัดส่วนของประชากรและกำหนดให้สัดส่วนของลักษณะประชากร เท่ากับ ๐.๕ ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ ร้อยละ ๕ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๕ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๖๐ คน

ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

๑. กองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ ๑ บ้านไชยสถาน ตำบลป่าบง	จำนวน ๕๖ คน
๒. กองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ ๒ บ้านร้องดอนชัย ตำบลป่าบง	จำนวน ๔๑ คน
๓. กองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ ๓ บ้านศรีคำชมภู ตำบลป่าบง	จำนวน ๔๘ คน
๔. กองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ ๔ บ้านป่าบงหลวง ตำบลป่าบง	จำนวน ๕๑ คน
๕. กองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ ๕ บ้านเทพาราม ตำบลป่าบง	จำนวน ๓๐ คน
๖. กองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ ๖ บ้านสุพรรณ ตำบลป่าบง	จำนวน ๓๔ คน
รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	จำนวน ๒๖๐ คน

ข.เชิงคุณภาพ

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) คือ พระภิกษุ จำนวน ๑ รูป คณะกรรมการบริหารกองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบง และกำนันตำบลป่าบง จำนวน ๑๑ ท่าน ประกอบด้วย

๑. พระครูสังวรศีลานุรักษ์	เจ้าอาวาสวัดป่าบงหลวง
๒. นายสมยศ กองอินทร์	กำนันตำบลป่าบง
๓. นายมานิตย์ ศรีดี	นายกเทศมนตรี ตำบลป่าบง
๔. นายมานิตย์ พรหมมินทร์	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕ ตำบลป่าบง กรรมการกองทุนหมู่บ้าน
๕. นายจิต จักรคำ	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖ ตำบลป่าบง กรรมการกองทุนหมู่บ้าน
๖. นายวีระ ด้วงพันธ์	ประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน อำเภอสารภี
๗. นายทศพร ใจแก้ว	ประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบง
๘. นางสาวบุษกร ก่ำศรี	ประธานกองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลป่าบง
๙. นายอรุณ เป็งคำ	ประธานกองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลป่าบง
๑๐. นายสนธยา ชัยน	เลขานุการ กองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบง
๑๑. นายสุพัฒน์ นาคำ	ที่ปรึกษากองทุนหมู่บ้านตำบลป่าบง
๑๒. นายนิติพัฒน์ สายรัตน์	สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ ๖ ตำบลป่าบง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ก.เชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างและปรับปรุงจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นคำถามทั้งปลายปิดและปลายเปิดจำนวน ๒ ชุด โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้

๓.๓.๑) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ก. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

๑. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำราวิชาการ

๒. ศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบาง อำเภอสาร์ก จังหวัดเชียงใหม่ โดยกำหนดรายละเอียดคำถามในแบบสอบถาม ตามความมุ่งหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย ๑.ด้านบริบท ๒.ด้านการบริหารจัดการ ๓.ด้านการวางแผน ๔.ด้านการตัดสินใจ ๕.ด้านการติดตามประเมินผล ๖.ด้านการมีส่วนร่วม

๓. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา

๔. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านตำบลป่าบาง อำเภอสาร์ก จังหวัดเชียงใหม่

๕. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำ ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับเนื้อหา ตลอดจนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม

๖. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนตรวจสอบเนื้อหาให้ครอบคลุม การการประเมินความสำเร็จในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบาง อำเภอสาร์ก จังหวัดเชียงใหม่

๗. นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ที่ผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๖๐ คน ซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบาง อำเภอสาร์ก จังหวัดเชียงใหม่

๘. ลักษณะเครื่องมือ

ชุดที่ ๑ เป็นแบบสอบถามสำหรับกรรมการกองทุนแบ่งเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนเงินที่กู้ยืม ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และวัตถุประสงค์และเหตุผลของการขอกู้ยืมเงิน มีจำนวน ๑๐ ข้อ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบาง อำเภอสาร์ก จังหวัดเชียงใหม่ ๖ ด้าน ประกอบด้วย

๑.ด้านบริบท

๒.ด้านการบริหารจัดการ

๓.ด้านการวางแผน

๔.ด้านการตัดสินใจ

๕.ด้านการติดตามประเมินผล

๖.ด้านการมีส่วนร่วม

มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ จำนวน ๓๐ ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนในการมีส่วนร่วมของกรรมการกองทุน ดังนี้

๕ หมายถึง การมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

๔ หมายถึง การมีความคิดเห็นในระดับมาก

๓ หมายถึง การมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

๒ หมายถึง การมีความคิดเห็นในระดับน้อย

๑ หมายถึง การมีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบเขียนปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่นๆ ในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ ๔ แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่

ค.การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑.ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๒.หาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยนำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้วเสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข มี จำนวน ๕ ท่านประกอบด้วย

๑.พระมหาโกสกร โชติปัญญา อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชารัฐศาสตร์

๒.ดร.เสนห์ ใจสิทธิ์ อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

๓.ดร.นิกร ยาอินตา อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

๔.นายอาเดช อุปนันท์ อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาสังคมศึกษา

๕.ประเด่น แบนปิง อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาสังคมศึกษา

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถามตลอดจนภาษาที่ใช้ และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ค่า IOC ตั้งแต่ ๐.๕ ขึ้นไปทุกข้อ

๓.หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขแล้วทดลองใช้ กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน ที่ อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค^๑ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๙๗๖

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยได้แจกแบบสอบถามให้แก่ กลุ่มตัวอย่างของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบง อำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๒๖๐ คน ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลการวิจัย ดังนี้

๑. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประธานกองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบงอำเภอสารภ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาตประธานกองทุน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

๒. ผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามให้กับประชาชนทั้งหมดและรับกลับคืนด้วยตนเอง

^๑ สีน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทจุฬนพัลลขชิ่ง จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๑๙๑

๓. ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์พระภิกษุ และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยตนเอง

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๑) แบบสอบถาม

ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยดังต่อไปนี้

๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหา ค่าความถี่ (frequency) และหาค่า ร้อยละ (percentage)

๑.๒ ความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบง อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยภูมิ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

๑.๓ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบง อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยภูมิ วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance) และในกรณีที่พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุด

๑.๔ ข้อมูลปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบง อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยภูมิ ที่ได้จากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์โดยการเขียนความเรียง และจัดกลุ่ม

๑.๕ เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบง อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยภูมิ มีเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	๔.๕๑ - ๕.๐๐	ความคิดเห็นของประชาชน	อยู่ในระดับ	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	๓.๕๑ - ๔.๕๐	ความคิดเห็นของประชาชน	อยู่ในระดับ	มาก
ค่าเฉลี่ย	๒.๕๑ - ๓.๕๐	ความคิดเห็นของประชาชน	อยู่ในระดับ	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	๑.๕๑ - ๒.๕๐	ความคิดเห็นของประชาชน	อยู่ในระดับ	น้อย
ค่าเฉลี่ย	๑.๐๐ - ๑.๕๐	ความคิดเห็นของประชาชน	อยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

๒) แบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ (In-depth Interview) เกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ตำบลป่าบง อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยภูมิ วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Techniques)